

Ovrhe na novčanim potraživanjima: prava, obveze i zaštita potrošača u postupcima prisilne naplate

Zaštita potrošača

Pravna zaštita

Savjetovanje

Radionica se provodi u sklopu projekta Udruge Franak
“Jačanje potrošača edukacijom”
uz financijsku podršku Grada Zagreba

Tri metode ovrhe na novčanim sredstvima

Trenutno postoje 3 načina putem kojih se provodi ovrha na novčanim sredstvima ovršenika

FINA

Financijska agencija – institucija za provedbu i naplatu potraživanja

- ✓ Ovrha na računima u bankama
- ✓ Temeljena na Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima
- ✓ Nevezano uz isplate plaće kod poslodavca

Poslodavac i HZMO

- ✓ Ovrha na plaći i na mirovinama – stalnom novčanom primanju
- ✓ Na temelju Ovršnog zakona
- ✓ Propisani su iznosi ograničenja, odnosno djelomičnog izuzimanja od ovrhe plaće ovršenika, ovisno o vrsti tražbine koja se prisilno naplaćuje

❗ Što se tiče prednosnog reda – ne konkuriraju međusobno – može ovrha na Fini (račun u banci) i kod poslodavca na plaći
<https://www.fina.hr/novosti/broj-ovrha-na-novcanim-sredstvima-poslovnih-subjekata-i-potrosaca-30.9.2025>

FINA / Poslodavac i HZMO

FINA

Ovrha na računima u bankama

Temeljena na Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Nevezano uz plaće - fokus na novčanim sredstvima na računima kod banaka

Obavijest – Fina → Poslodavcu o otvaranju posebnog/zaštićenog računa

Banka ne smije naplatiti naknadu za otvaranje, vođenje i zatvaranje zatvaranje posebnog računa;

Zaštićeni račun može se otvoriti ili zatvoriti digitalnim putem (putem putem (putem servisa e-Dugovanja na portalu e-Građani) ili predajom predajom obrasca Obavijesti kod Fine.

VS

Poslodavac i HZMO

Ovrha na plaći i drugim primanjima

Temeljena na Ovršnom zakonu - propisani su iznosi ograničenja

Plaća se raspoređuje na zaštićeni i na tekući račun ovršenika

Prednosni red – ovrhe ne konkuriraju međusobno s FINA-om

Obavijest Fine o otvaranju posebnog računa poslodavcu

<https://www.fina.hr/javne-usluge-za-gradane/ovrhe/e-dugovanja-za-gradane-bivse-e-blokade>

Zaštićeni račun

Prilikom provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, FINA je dužna obavijestiti poslodavca o otvaranju posebnog računa za uplate zaštićene od ovrhe.

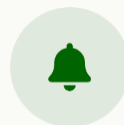
1. Zahtjev za zaštićeni račun

Fina dostavlja obavijest o otvaranju posebnog računa poslodavcu

2. Nalog banci

Fina daje nalog banci da otvori poseban zaštićeni račun

3. Obavijest banke

Banka o otvaranju računa obavještava Finu

4. Isplata na zaštićeni račun

Poslodavac uplaćuje iznos plaće/naknade na zaštićeni račun

! Važne napomene

- ✓ Banka ne smije naplatiti naknadu za otvaranje, vođenje i zatvaranje posebnog računa
- ✓ Obavijest Fine o otvaranju računa predstavlja informaciju da se ovrha provodi na računima radnika

⚙ Obaveze poslodavca

- ✓ Postupati po obavijestima Fine vezano uz zaštićeni račun
- ✓ Isplatiti iznos plaće/naknade plaće i ostale primitke zaštićene od ovrhe

Ograničenja i izuzimanja od ovrhe

Prosječna neto plaća u RH 1.302,00 €

Kada je neto plaća radnika manja od prosječne, od ovrhe su izuzeti iznosi kako slijedi:

- ✓ 868,00 eura (3/4 od 1.302) – ostale tražbine
- ✓ 325,00 eura (1/4 od 1.302) – uzdržavanje djeteta
- ✓ 651,00 eura (1/2 od 1.302) – naknade štete i zakonsko uzdržavanje

Važno pravilo

Ako se ovršeniku isplaćuju primanja i naknade ili iznosi izuzeti od ovrhe, ovršenik je o tome obavezan obavijestiti FINU.

Ovrha na plaći koju provodi poslodavac je jedan predmet ovrhe, a ovrha koju provodi Fina na novčanim sredstvima ovršenika je drugi predmet ovrhe te poslodavac nije dužan o provedbi ovrhe na plaći obavještavati Finu, niti obrnuto

Dodatne informacije

- Isplata dijela plaće ide na zaštićeni račun
- Banka ne smije naplatiti naknadu za zaštićeni račun
- Fina daje nalog banci da otvori poseban račun - zaštićeni

- Na primjeru radnika kojem se u 2025. isplaćuje neto plaća od **1.400,00 eura**, a ovrha se provodi radi naplate neplaćenih računa ili dospjelih nepodmirenih rata kredita (tzv. „ostale tražbine“ koje nisu uzdržavanje ili naknada štete), radniku se mora isplatiti 2/3 od 1.302 (868,00 eura), a cijeli preostali iznos neto plaće se ovršuje (532,00 eura).
- Na primjeru radnika kojem se u 2025. isplaćuje neto plaća od **1.000,00 eura**, poslodavac će radniku isplatiti 3/4 njegove neto plaće (750,00 eura), dok se 1/4 njegove neto plaće ovršuje (250,00 eura), a radi se o naplati ostalih tražbina (koje nisu uzdržavanje ili naknada štete).

Pravne osnove za ovrhu na plaći

Poslodavac je dužan provoditi prisilnu naplatu u tri iznimne situacije:

Ovršne isprave

Sastavljene prije 1. rujna 2014.

 Pravne osnove za ovrhu

 Sudske odluke – rješenja o ovrsi

Iznimne situacije

Čl. 197. st. 2. OZ-a, npr. zakonsko uzdržavanje slučaj kad je ovrha određena radi namirenja pojedinih prioriteta tražbina

 Zakonsko uzdržavanje djeteta

 Druge iznimne situacije

Zapljenjena po pristanku dužnika

Čl. 202. OZ-a – Izjava o zapljeni

 Pristanak dužnika – dobrovoljno osiguranje

 Izjava o zapljeni – suglasnost o zapljeni prilikom podizanja potrošačkih kredita

 Poslodavci i HZMO su dužni provoditi ovrhu jedino ako se ovršeniku plaća NE isplaćuje na račun kod banke (osim u iznimkama).

 U sudskoj je praksi zauzet stav kako ovrhovoditelj mora u ovršnom postupku dokazati da se radniku ne isplaćuje plaća na račun kod banke.

ŽSRH u Varaždinu, Gž Ovr 694/2021-2, odluka od 3. prosinca 2021. godine, dostupno na: <https://www.iusinfo.hr/sudska-praksa/SE716B694S2021P2D20211203>

Postupak ovrhe

Bankovni račun

Kada ovršenik prima plaću koje se isplaćuje na račun banke, ovrhu se provodi prema pravilima za ovrhu na novčanoj tražbini po računu.

- ➡ Nadležna je FINA, ne poslodavac
- 🚫 Poslodavci trebaju odbiti provedbu ovrhe
- ⚠ Isto se odnosi i na HZMO-a

Iznimke

Postoje iznimke gdje poslodavac može provoditi ovrhu iako je plaća isplaćena na račun:

- ✅ Zakonsko uzdržavanje djeteta (čl. 197. st. 2. OZ-a)

Poslodavac

Ovrha se provodi prema pravilima za ovrhu na plaći.

- 👤 Poslodavac je odgovoran za provedbu: prvo pljenidba na rok od 60 dana pa prienos ovrhovoditelju
- 🛡 Postoje propisana ograničenja i izuzeća od ovrhe
- 📄 Po rješenjima o ovrsi moraju se od plaće ovršenika namiriti glavnica, kamate i troškovi odmjereni rješenjem o ovrsi i to obrnutim redoslijedom, dakle prvo troškovi, zatim kamate pa onda glavnica

VS

Pravna praksa

Sudska praksa jasno određuje:

- ✅ Ako je plaća isplaćena na račun banke, primjenjuju se pravila za ovrhu na računu - FINA
- ✅ U tom slučaju poslodavac nema ovlasti provoditi ovrhu

Osnovanost?

Prava ovršenika

Pravo na pregled dokumenata

Poslodavac i HZMO su dužni na zahtjev dužnika dati na uvid sve zahtjeve potencijalnih ovrhovoditelja.

Obavezna dokumentacija

Zahtjev za provedbu ovrhe mora biti temeljen na originalnim dokumentima, a ne kopijama.

Važno upozorenje

Nepravilni dokazi o ovrsi, kao što su obični dopisi agencija za naplatu potraživanja, nisu valjane osnove za provedbu ovrhe.

Zahtjevati provjeru

Ovjerovljene privatne isprave

Za promjenu ovrhovoditelja/novog vjerovnika potrebna je ovjerovljena privatna isprava u izvorniku.

Ustup tražbine

Potrebno je provjeriti je li agencija za otkup i naplatu potraživanja dostavila valjani dokaz o otkupu – ugovor koji se odnosi na konkretnu tražbinu.

Preporuke za provjeru

- ✓ Provjerite jesu li dostavljeni originali ugovora
- ✓ Provjerite je li pravilno utvrđen točan dug
- ✓ Provjerite je li dostavljen točan podatak o dužniku

Obaveze poslodavca u postupcima prisilne naplate

Obveza postupanja po zahtjevu iako se provodi ovrha na FINI

Poslodavac je dužan postupiti po zahtjevu Agencije za otkup i naplatu potraživanja u slučaju kada se naplata tražbine provodi i putem Fine, budući da je u provedbi ovrhe na plaći poslodavac samostalan i neovisan te da se radi o **dva različita predmeta ovrhe**.

Provjera osnova za ovrhu

Poslodavac postupa samo ako su za to ispunjeni svi zakonom propisani uvjeti. Potrebno je pregledati osnove za provedbu ovrhe – jesu li dostavljeni originali, je li agencija za otkup potraživanja dostavila valjani dokaz o otkupu (ugovor o cesij)

Zahtjev za pristup dokumentima - pravo dužnika

Poslodavac i HZMO su na zahtjev dužni ovršeniku **dati na uvid sve zahtjeve** potencijalnih ovrhovoditelja. Ovo uključuje pristup svim relevantnim dokumentima i informacijama o potraživanju.

Razlika između FINA i poslodavca

Ako je neto plaća radnika manja od 1.302,00 eura, od ovrhe su izuzeti određeni iznosi ovisno o vrsti tražbine. Poslodavac mora poštovati ova pravila i ne smije naplaćivati više nego što je dozvoljeno zakonom.

VAŽNO: Obični dopisi agencija za naplatu potraživanja koje zaprimaju poslodavcu NISU valjane osnove za provedbu ovrhe, te ih je potrebno temeljito preispitati prije postupanja.

<https://www.fina.hr/javne-usluge-za-gradane/ovrhe/zasticeni-racun/popis-primanja-i-naknada-izuzetih-od-ovrhe>

Što može poslodavac?

Odgovoriti novom "vjerovniku"

Bitne informacije koje treba znati Poslodavac:

- ✓ Obavijestiti ga da se plaća radnika isplaćuje na tekući račun kod banke
- ✓ Utvrditi kad se ovršna isprava ne odnosi na tražbinu iz čl. 197. st. 2. OZ-a (uzdržavanje)
- ✓ Pozvati se na zakon i preporučiti im da se dalje obrate nadležnom tijelu (FINA)
- ✓ Zahtjevati za prilaganjem originala dokumentacije – izjava o zapljeni

Primjer odgovora poslodavca

Poštovani,

Obavještavamo vas da kao poslodavac gđe. XXXXXXXX istoj isplaćujemo plaću na račun kod banke, a dostavljena ovršna isprava ne odnosi se na tražbinu navedenu u čl. 197. st. 2. Ovršnog zakona. Stoga vas pozivamo da se sukladno zakonu obratite nadležnom tijelu, odnosno Financijskoj agenciji - FINA, radi provedbe ovrhe.

U prilogu vam vraćamo vaš dopis s prilogima u cijelosti.

Potpis poslodavca

Važno: Poslodavac je dužan postupiti po valjanom zahtjevu Agencije za otkup i naplatu potraživanja čak i ako ovrhu za istu tražbinu provodi i Fina.

Što dužnik može?

Ako sumnjate u ispravnost zahtjeva:

- ✓ Provjerite kod poslodavca ili kod HZMO jesu li dostavljeni originali dokumenta
- ✓ Obavijestite Poslodavca ako je neispravan zahtjev
- ✓ Pripremite pisani odgovor s obrazloženjem – zatražiti pomoć pravnika ili odvjetnika
- ✓ Čuvajte dokumentaciju o postupanju

- Poslodavci imaju problem s tumačenjem dopisa i isprava koje zaprimaju od ovrhovoditelja; **Kome koristi nestručnost poslodavaca?**

- Važno: ako novi vjerovnik javnom ili ovjerenom privatnom ispravom ne dokaže da je tražbina na njega prenesena - ostaje mu mogućnost pokretanja parničnog postupka u kojem prijenos tražbine dokazati pravomoćnom sudskom odlukom;

Ustup tražbine (Cesija)

Pravni okvir

- ➦ Zakon o obveznim odnosima predviđa mogućnost ustupa tražbine
- ↔ Cesija dovodi do promjene u obveznom odnosu, odnosno do promjene na strani subjekata
- 👤 Vjerovnik može prenijeti svoju tražbinu na bilo koju drugu fizičku ili pravnu osobu
- 🚫 Vjerovnik (npr. banka ili teleoperator) može ugovorom sklopljenim s trećim (npr., B2, EOS Matrix) prenijeti na njega svoju tražbinu osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugog

Dokumentacija i postupak

- ✅ Ugovor o ustupanju nema učinak prema dužniku **ako su** on i vjerovnik **ugovorili** da vjerovnik neće moći prenijeti tražbinu
- 📁 Ustupitelj je dužan **obavijestiti** dužnika o ustupanju
- 💰 Novi vjerovnik mora imati dokaz da mu je prenesno pravo potraživanja prema dužniku

Sudski postupak:

„Kako ovrhovoditelj nije dostavio potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje iz koje proizlazi da se ovršeniku mirovina ne isplaćuje na račun kod banke po mišljenju ovog suda, nisu se ostvarile procesne pretpostavke iz odredbe čl. 197. st. 1. u vezi čl. 203. OZ, pa je pravilno prvostupanjski sud odlučio kada je prijedlog za ovrhu odbacio kao nedopušten“.

U tom smislu, ŽS Zadar, Poslovni broj GŽ Ovr-45/2024-2

Bitno: Sudska praksa zahtijeva da se u granicama propisanim zakonom, vjerovnici mogu prenijeti tražbine na bilo koju drugu fizičku ili pravnu osobu.

Originalni dokumenti u ovršnom postupku

Originalni dokumenti

Obavezno zahtijevati u ovršnom postupku!

- ✓ Originalni ugovor o cesiji s priložima
- ✓ Sadržavati točan dug koji se odnosi na konkretnog dužnika
- ✓ Original ugovora s prilogom;; Gž Ovr-1122/18-2, ŽS Varaždin, SS u Koprivnici
- ✓ Druga jednakovrijedna isprava

Ovrhovoditelj EOS MATRIX d.o.o. dostavio je djelomični Ugovor o kupoprodaji plasmana od 30. kolovoza 2019. u neovjerenoj preslici, pa ovršenik opravdano prigovara da se samo na temelju obične preslike toga Ugovora nije mogao prihvatiti prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja EOS MATRIX d.o.o., jer je **prijenos tražbine potrebno dokazati na nedvojben način.**

Ovjerene preslike

- ✓ Ovjerene preslike ugovora i valjani prilozi koji konkretiziraju dug i dužnika
- ✓ Potvrda javnog bilježnika – elektronski potpis?
- ✓ Istovjetnost isprava mora biti ovjerena
- ✓ Pravilno utvrđeni bitni elementi za ovrhu

✓ Da bi poslodavac provodio ovrhu u korist novog ovrhovoditelja/vjerovnika, poslodavcu ovršenika moraju se dostaviti **dvije isprave:**

- ovršna isprava u korist ranijeg ovrhovoditelja/ vjerovnika (rješenje o ovrsi ili suglasnost o zapljeni) i
- javna ili ovjerovljena privatna isprava ili pravomoćna odluka donesena u parničnom postupku kojom se dokazuje prijenos tražbine na novog ovrhovoditelja.

Prigovori protiv rješenja o ovrsi

Obvezni uvjeti za prigovor

Pravodoban

Prigovor mora biti podnesen u roku od 8 dana od dana dostave rješenja o ovrsi, a njegova osnovna svrha je omogućiti dužniku ili trećim osobama da iznesu svoje primjedbe na ovršni postupak, bilo iz materijalnih, bilo iz proceduralnih razloga

Obrazložen

Mora navesti razloge osporavanja odluke

Dopušten

Prigovor mora biti podnesen javnom bilježniku → šalje nadležnom sudu

Važno

Ako prigovor nije obrazložen, sud će ga odbaciti. Sud će odbaciti prigovor ovršenika na rješenje o ovrsi ako je ovršenik naveo da se ne slaže s visinom duga, bez daljnjeg obrazlaganja.

Primjer prigovora

- Obveza je prestala prije pokretanja ovrhe – Dug je u cijelosti plaćen dana ____ . listopada 2025. (priložiti dokaz – uplatnicu)

Prijedlog: obustaviti ovrhu jer je tražbina prestala.

- Tražbina je zastarila – Ovrhovoditelj je pokrenuo postupak nakon isteka materijalne zastare (navesti rok, npr. 1, 3 ili 5 godina).

Prijedlog: ukinuti rješenje zbog zastare.

Sudska praksa

GŽ 457/2023-2 - prigovor odbačen jer nije bio obrazložen

Razlozi prigovora:

- Neočekivana ovrha bez prethodnog znanja o dugu
- Smatrate da je dug podmiren ili se ne slažete s iznosom
- Vjerodostojna isprava nije valjana

ŽALBA NAKON PROTEKA ROKA

Tijekom izvansudske ovrhe ovršenik može nadležnom sudu iz čl. 287. OZ-a protiv rješenja o ovrsi podnijeti **žalbu nakon proteka roka**, zatražiti od toga suda da **odgodi ovrhu** (vidi čl. 65. OZ-a), odnosno pred njime poduzimati druge radnje na koje bi inače bio ovlašten tijekom sudske ovrhe. (čl. 284. st. 5. OZ-a)

Žalba se podiže zbog razloga iz čl. 50. st. 1. toč. 7. i toč. 9. do 11. OZ-a:

- 7. ako ovrhovoditelj nije ovlašten tražiti ovrhu na temelju ovršne isprave, odnosno ako nije ovlašten na temelju nje tražiti ovrhu protivovršenika,
- 9. ako je tražbina prestala na temelju činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe odluka, odnosno nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja, potvrđivanja ili ovjeravanja javnobilježničke isprave,
- 10. ako je ispunjenje tražbine, makar i na određeno vrijeme, odgođeno, zabranjeno, izmijenjeno ili na drugi način onemogućeno zbog činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojega potječe odluka, odnosno nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja, potvrđivanja ili ovjeravanja javnobilježničke isprave, ili
- 11. ako je nastupila zastara tražbine o kojoj je odlučeno ovršnom ispravom.

Primjeri: ovršenik je platio dug prije pokretanja izvansudske ovrhe, dug je zastario → Žalba sudu se podnosi jer sud mora utvrditi prestanak obveze

Zastare

Sve tražbine koje su utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugoga nadležnog tijela javne vlasti, ili nagodbom pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, odnosno javnobilježničkim aktom, **zastarijevaju za deset godina**, pa i one za koja zakon inače predviđa kraći rok zastare.

Međutim, sve povremene tražbine koje proistječu iz takvih odluka ili nagodbe, odnosno javnobilježničkog akta i dospijevaju ubuduće zastarijevaju u roku predviđenom za zastaru povremenih tražbina.

... pa bilo da se radi o sporednim povremenim tražbinama, kao što je tražbina kamata... za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja.

Pravna osnova

Članak 233. Zakona o obveznim odnosima propisuje da zastarijevaju za deset godina, dok se članak 241. odnosi na prekid zastare.

Prekid zastare

- Zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine
- Svaka druga radnja radi ostvarenja tražbine = dostava rješenja o ovrsi poslodavcu ili Fini na naplatu

Pravila o rokovima zastare za potraživanja

Potpis dužnika samo ovjeren kod javnog bilježnika (zadužnice sastavljene prije 1. siječnja 2011.)

Zastarni rok: 5 godina od datuma dospijevanja obaveze

Zadužnica - solemnizirana

Potpis dužnika potvrđen kod javnog bilježnika (zadužnice sastavljene nakon 1. siječnja 2011.)

Zastarni rok: 10 godina od datuma dospijevanja obaveze

Prekid zastare

Podnošenjem ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave

Svaka radnja vjerovnika usmjerena na ostvarenje tražbine

Nakon podnošenja ovršnog prijedloga zastara počinje teći ispočetka

Ako ste ovršeni, znači da je pokrenuta prisilna naplata, a u tom slučaju više se ne možete pozvati na zastaru.

Zastara zateznih kamata iz pravomoćnih i ovršnih rješenja o ovrsi ili suglasnosti o zapljeni potvrđenih po javnom bilježniku?

Pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela VSRH Su-IV-56/19-15 od 21.11.2019.:

"Potraživanja zatezne kamate koje su zajedno s glavnicom utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog tijela javne vlasti ili nagodbom pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, odnosno javnobilježničkim aktom, i koje dospijevaju ubuduće, sukladno čl. 379. st. 2. ZOO/91 (čl. 233. st. 2. ZOO/05) zastarijevaju u trogodišnjem roku predviđenom za zastaru povremenih tražbina računajući od ovršnosti ovršnih isprava.,,

Analiza slučajeva iz sudske prakse:

Ovršni akt (nagodba sklopljena pred JB) postala je ovršna 2.12.2010. Prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave podnesen je 13.3.2017.

Rok zastarijevanja povremenih tražbina propisan je odredbom čl. 226. st. 1. ZOO i taj rok iznosi tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Nema nikakve dvojbe da se taj rok primjenjuje i za tražbine kamata koje također predstavljaju povremene tražbine, kao što proizlazi iz samog teksta odredbe čl. 226. st. 1. ZOO. Prema tome, u konkretnom slučaju ne može se primijeniti zastarni rok od 10 godina iz čl. 233. st. 1. ZOO već se primjenjuje rok od 3 godine prema čl. 233. st. 2. u vezi čl. 226. st. 1. ZOO.

Proglašava se nedopuštenom ovrha određena rješenjem o ovrsi od 4. svibnja 2017. **u dijelu koji se odnosi na potraživanje s osnove zakonskih zateznih kamata koje teku na sve iznose glavnice** iz prijedloga za ovrhu od 2.12.2010. i ranije...

VSRH, Rev-87/2022 od 12.4.2022.

Kako su predmetne kamate zastarjele 28.5.2015., a zahtjev za izravnu naplatu podnesen 17.12.2021., nakon čega se tužitelj pozvao na zastaru zbog čega je upućen u ovu parnicu, nedopuštena je ovrha radi namirenja zastarjele tražbine u pogledu kamata iz rješenja o ovrsi.

ŽS ZG, Gž-3036/22 od 3.5.2023.

Prekid zastare

Pravne radnje koje prekidaju zastaru

Podnošenje tužbe

Prekid zastare podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom.

Ovršni prijedlog

Podnošenjem ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave nastupa prekid zastare.

Zahtjev za izravnu naplatu

Zahtjev za izravnu naplatu – Gž ZD-1547/2021-2 glasi: „Podnošenjem ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave nastupa prekid zastare, a zastara tražbine na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi po članku 233. st. 1. ZOO-a još nije ni počela teći jer ovršni postupak još uvijek traje, pa traje i prekid zastarijevanja tražbine koji je nastupio podnošenjem ovršnog prijedloga.”

Zastarni rok počinje teći ispočetka

„tuženika je Financijska agencija 2018. godine obavijestila o nemogućnosti izvršenja osnove za plaćanje prema čl. 12. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20, dalje u tekstu: ZPONS). Člankom 12. ZPONS-a propisano je ... U konkretnom predmetu zastara je počela teći iznova datumom isknjiženja predmetne osnove iz Očevidnika redoslijeda za plaćanje 2018. godine.” OS Metković, 235/21 od 19.10.2021.

Zadužnica je kao solemnizirana privatna isprava izjednačena po svojoj pravnoj snazi s javnobilježničkim aktom.

Primjer

ŽS Zadar, poslovni broj: 20 Gž-1093/2022-2 - potvrđuje da podnošenje zahtjeva za izravnu naplatu prekida zastaru.

Važno

Ako ste ovršeni, pokrenuta je prisilna naplata i više se ne možete pozivati na zastaru.

Zahtjevom za izravnu naplatu (slanjem na FINU) dolazi do prekida zastare u smislu čl. 241. ZOO-a, a isknjiženje ovrhe sukladno čl. 12. ZPONS-a ne predstavlja okolnost iz čl. 242. ZOO-a pa je moguće da ista ovršna isprava „stoji na FINI“ mnogo godina bez da je došlo do zastare!

čl. 242. ZOO-a - odustanak od tužbe, odbačaj ili odbijanje tužbe vjerovnika – ne prekidaju zastaru (*ŽS Zadar Poslovni broj: 20 Gž-1093/2022-2*)

„Nema nikakve pravne zapreke da ovrhovoditelj kao vjerovnik, a nakon što mu je osnova za plaćanje brisana iz očevidnika temeljem odredbe čl. 12. st. 1. ZPONS, temeljem te iste osnove pokrene novi postupak izravne naplate - Ovr-683/2024-2

- Ovrha koja je isknjižena iz FINA-e nije zastarjela. → Dug i dalje postoji.
- Vjerovnik može opet pokrenuti istu ovršnu ispravu i time resetirati zastaru.
- Zastara kod ovrha je komplicirana i ne događa se automatski. Zato mnogi misle da je dug “zastario”, pa se iznenade nakon 7–10 godina kad se ista ovrha opet pojavi.

Isplata plaće na račun u inozemstvu - Revolut

1.6.2022.

Odobrenje

1.6.2022.

Početak usluga

7.6.2022.

Mišljenje Porezne uprave

Revolut Bank UAB

- ✓ Odobrenje za proširenje pružanja usluga izdano je 1.6.2022. godine
- ✓ Od 1.6.2022. godine započeo je s pružanjem platnih usluga
- ✓ Usluge uključuju otvaranje i vođenje računa za plaćanja
- ✓ Računi se mogu koristiti za plaćanja i isplate plaće

Ovrha u slučaju isplate plaće na račun u inozemnoj banci

- ⚠ Ovrha po Revolut računu nije moguća jer Fina nema ovlasti plijeniti taj račun
- i Poslodavac **može** provesti ovrhu na plaći jer se ta ovrha provodi prilikom isplate plaće, neovisno od toga na koji račun se isplaćuje zaštićeni dio plaće
- i Neovisno o načinu isplate, ovrha se provodi u tri iznimne situacije (izjava o zapljeni ...)

Važno mišljenje:

"Nema zapreke za isplatom primitka na račune koje porezni obveznici imaju otvorene u toj banci". Mišljenje Porezne uprave od 7.6.2022.

Regulatorni nadzor i pritužbe

Nadzor Hrvatske narodne banke

- ✓ Licenciranje agencija za naplatu potraživanja
- ✓ Nadzor nad djelatnošću kupoprodaje i servisiranja potraživanja
- ✓ Zaštita potrošača - <https://www.hnb.hr/o-nama/neprihodonosni-krediti>

Pružanje pritužbe

Potrošači mogu poslati pisanu pritužbu protiv kupca kredita ili pružatelja usluge servisiranja kredita:

neprihodonosni.krediti@hnb.hr

HRVATSKA NARODNA BANKA, Ured za nadzor subjekata u kupoprodaji neprihodonosnih kredita, Trg hrvatskih velikana 3, Zagreb

Regulativa

Nadležnost HNB-a nad agencijama za otkup/servisiranje potraživanja postoji i formalno je uspostavljena — što je pozitivan korak u zaštiti potrošača i regulaciji tržišta potraživanja.

Zakoni i regulativa — koliko god da postoje — nisu uvijek iscrpni: neke vrste kredita i potraživanja mogu ostati izvan regulacije, što znači da postoji prostor za zloupotrebe.

Transparentnost, odgovornost i zaštita osobnih podataka ovise o provođenju zakona: ako HNB neaktivno nadgleda i ne sankcionira nepravilnosti — zakonski okvir može postati samo „slovo na papiru“.

Iz perspektive potrošača, važno je poznavati svoja prava:

- ☐ da traže od agencija valjane dokaze o osnovanosti otkupa,
- ☐ da znaju kome se obratiti za pritužbe,
- ☐ da čuvaju dokumentaciju i brinu o osobnim podacima,
- ☐ da traže zaštitu u slučaju sumnje na nezakonitost.

Pravila komunikacije agencija za naplatu potraživanja

Kontaktiranje

Agencijama je dopušteno komunicirati telefonom i pisanim putem, i to poštom, mailom, kratkim SMS-om ili prethodno ugovorenim načinom komunikacije, isključivo radnim danom od 8 do 20 sati.

Mjesečni limit kontakta

Utjerivači dugova ne smiju kontaktirati dužnika više od jednom mjesečno po istom ugovoru, osim ako ga obavještavaju da pokreću prisilnu naplatu, odustaju od naplate, nude obročnu otplatu ili umanjeње duga – čl.16. Zakon o načinu, uvjetima, postupku kupoprodaje potraživanja

Kontakt na radnom mjestu

Ne smije ga se uznemiravati na radnom mjestu, niti kontaktirati njegovog poslodavca ili ga posjećivati u njegovom domu bez izričitog pisanog pristanka.

Obavijest o dugovanju

Najmanje 30 dana prije kupnje duga agencija je dužna poslati obavijest o ukupnom stanju i strukturi duga: glavnici, kamatama, naknadi i drugim troškovima te informaciju kako se iznosi mogu platiti – čl.13. Zakona

Važno podsjetnik:

Pozivi ili poruke ne prekidaju zastaru. Zastarijevanje se prekida kada dužnik prizna dug, a to se može učiniti i na posredan način, kao što je davanje otplate, plaćanje kamate ili davanje osiguranja.

Potrošački stečaj

Jednostavni stečaj

Automatski postupak - bez da dužnik bilo što podnosi, ali samo ako su ispunjena dva uvjeta:

- ✓ Uvjeti: dugovi su manji od 2.654,46 € i osoba je blokirana najmanje 3 godine

Ako FINA vidi da su ti uvjeti ispunjeni → pokreće postupak i šalje dužniku poziv

📄 Što dužnik mora napraviti? Dužnik dobije pismo i mora odlučiti: ako zaokruži **DA** ili se uopće ne javi → postupak ide dalje na sud, ako zaokruži **NE** → postupak se ne provodi

🏠 Što radi sud? Sud provjerava ima li dužnik imovinu. Ako dužnik gotovo ništa nema (osim stana/kuće u kojoj živi): a njegova imovina vrijedi manje od 1.327,23 € → sud odmah otvara i odmah zatvara stečaj.

To znači da se postupak odmah završava jer nema imovine za prodaju.

Jednostavni stečaj potrošača je namijenjen osobama s malim dugovima, dugom blokadom i bez imovine

📌 U praksi: mnogi ljudi prođu kroz ovaj postupak bez prodaje ničega.

Ako je vrijednost imovine potrošača (bez nekretnine) koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa jednaka ili manja od **1.327,23 EUR**, sud će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju jednostavnog postupka stečaja potrošača.

Redovni stečaj

Bitno - pokreće ga sam dužnik !!!

Ovaj postupak dužnik sam pokreće na općinskom sudu, ali samo ako:

- ✓ Dužnik 90 dana zaredom ne može plaćati dugove u iznosu većem od 2.654,46 €

Što sud radi?

U ovom postupku sud: utvrđuje svu dužnikovu imovinu po potrebi može prodati imovinu (uključujući nekretninu) prati ponašanje dužnika imenuje **povjerenika**

Plan ispunjenja obveza → Dužnik mora predati tzv. Plan ispunjenja obveza na propisanom obrascu.

Taj plan sadrži: popis svih dugova, koliko se duga može oprostiti, koliko će se vratiti, u kojim rokovima, na koji način, dokaz da je plaćen predujam:

39,82 €

Sud zatim odlučuje je li plan realan. Plan obično traje 1–3 godine.

Ako se dužnik drži plana → nakon završetka preostali dugovi se brišu.

Besplatna pravna pomoć

- ✓ Gradski ured za opću upravu i imovinsko-pravne poslove, Sektor za besplatnu pravnu pomoć, a nalazi se na adresi u Zagrebu, Zapoljska 1.

<https://zagreb.hr/besplatna-pravna-pomoc/10349>

Tel. br.: 6100-300, 6100-301, 6100-303, ili putem e-maila: bpp@zagreb.hr

- ✓ Pravna klinika, Palmotićeve ulici 30, <https://klinika.pravo.hr/>

- ✓ Hrvatska odvjetnička komora osigurava besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim osobama

<https://www.hok-cba.hr/besplatna-pravna-pomoc/>

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
KOTURAŠKA 53/II
10 000 ZAGREB

emailom na adresu: hok-cba@hok-cba.hr

Sadržaj ovoga dokumenta u isključivoj je odgovornosti Udruge Franak, i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Grada Zagreba.

Ova prezentacija je informativnog karaktera te ne služi kao dokaz u sudskom postupku niti zamjenjuje profesionalnu pravnu zaštitu.

HVALA NA POZORNOSTI!

www.udrugafranak.hr
udrugafranak@udrugafranak.hr

